

SOOVITUSED ILUPUUDE ISTUTAMISEKS

*Kui istutad puu, siis tea
tööd tegema hoolikalt pead!
Kui istutad puu, siis mõttega harju,
et niipea ta võra ei anna veel varju.
Kui istutad puu, sel mõte teine.
Kui sind enam pole, saab varju seal teine.*

(Arnold Merihein, metsateadlane)

VALMISTA ETTE PIISAVALT SUUR ISTUTUSAUK

- Istutusauk peab olema mullapallist 1,5-2 korda suurem ja natuke sügavam kui mullapall.
Kui istutusala pole korralikult ette valmistatud, siis ei saa juured kasvada sügavamale ega kaugemale. See väljub puu kiratsemises ja juurdekasvu vähenemises, lisaks ka vastuvõtlikkuses haigustekitajatele.
- Vala istutusauku vähemalt 50 liitrit vett, mis istutamise alguseks peaks olema imbunud pinnasesse.
- Kasta või leota istikut enne istutamist põhjalikult.

ISTUTA KOHE ÕIGESTI, sest istutamise käigus tehtud vigu on hiljem pea võimatu parandada!

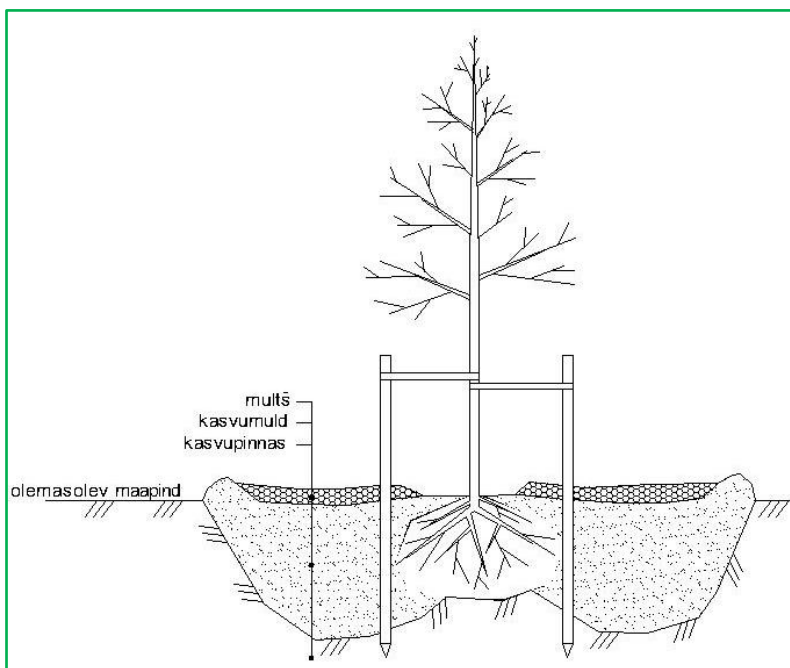
- Potitaim võta potist välja ja suuna juured allapoole ja laiali. Kui taim on jäänud liiga pikaks ajaks väiksesse potti, jooksevad juured ringiratast mööda potiserva. Need nn keerdjuured haruta kindlasti lahti ja suuna laiali, et taim saaks juurduda.
- Pallitud (mullapalliga) istikul eemalda juurepalli pakkematerjal (traatvõrk ja kangas vm). Kui see ei ole võimalik, löika traatvõrk külgedelt läbi vähemalt poole mullapalli kõrguse ulatuses.
Ava mullapalli või juurekaela ümbert kinnitusnöörid ja sõlmed. Biolagunevast materjalist pakkekangas rulli alla või löika külgedelt läbi, tehismaterjalist pakkekangas eemalda istutusaugust.
- Paljasjuurse istiku juured suuna samuti laiali ja allapoole. Väldi juurte küljes olevate mullatükkide laialipudisemist.

Istutusaugu põhi vormi keskelt kõrgemaks ning tihenda. Sellega väldid puu istutusjärgset vajumist.

- **Jälgi istutussügavust – puu juurekael (pudelikaela taoliselt paksenenud osa, kus juurestik läheb üle tüveks) peab jääma ümbritseva mulla või muru piirile, parem paar cm kõrgemalegi!**

Kui märkad, et potis või mullapallis on istiku juurekael olnud liiga sügaval, siis Sina puhaste see välja ning istuta see igal juhul õigele kõrgusele. Arvesta ka mulla istutusjärgse vajumisega.

- Viimistle istutuskoht maapinnaga tasaseks, kuid kujunda selle ümber vee kinnihoidmiseks vajalik vall.
- Eemalda puukoolis tüve ümber seotud paelad jm sidemed – need hakkavad peatselt tüvesse soonima.

KASTA KORRALIKULT – vähene kastmine on vastistutatud puu hukkumise peamine põhjus!

- Enne istutuskoha lõplikku viimistlemist kasta puud 50-100 liitrise veekogusega (sõltuvalt istiku suuruselt); tee seda ka vihmaperioodil.
- Kasta puud ka 2-3 istutusjärgse aasta jooksul vähemalt üks kord nädalas. Sõltuvalt puu suuruselt arvesta 50-100 liitrit vett. Kasta aeglaselt, et kastmisvesi jõuaks imbuda pinnasesse. Noore okaspuuheki pruunistumise sagedasim põhjus on vähene kastmine juurdumisperioodil. Tee seda ka sügisel, et suurendada taimede talvekindlust.

KATA MAAPIND MULTŠIGA

See vähendab:

- juurestikku kuivamise ohtu ning temperatuurikõikumiste tekitatud kahjustusi;
 - umbrohtumist;
 - trimmerivigastuste ohtu, sest multšitud istutusringe pole vaja trimmerdada.
- Multšikihi paksus peaks olema 5-7 cm ning see tuleb paigaldada niiskele mullapinnale kogu istutusringi ulatuses.
- Ära pane multši puu juurekaela vastu, jäta katmata umbes 10 cm suurune ring ümber puutüve.
- Välgi kangasmultše - need takistavad õhu ja vee pääsu pinnasesse! Sellistes tingimustes jäävad taime toitvad narmasjuured vahetult kanga alla ning sinna tekib nendest tihe viltjas kiht. Pindmise juurestikuga taimed on omakorda tundlikud põua ja külma suhtes.

TOESTA – kõik üle 150 cm kõrgused lehtpuud ning üle 100 cm kõrgused okaspuud tuleb pärast istutamist kindlasti toestada.

- Enne juurepalli paigutamist istutusauku löö istutusaugu põhja umbes 0,5 meetri sügavusele vähemalt 5 cm läbimõõduga tugiteivad, mille külge puu hiljem siduda. Tavaliselt piisab kahest teibast.
- Tugiteivad peaksid jääma multšitud ala sisse – sel juhul ei kasva nad umbrohtu ning kaob vajadus nende ümbruse trimmerdamise järele.
- Puu sidumiseks tugiteivaste külge **kasuta pehmet ja laia (soovitavalt 2–4 cm laiust) linditaolist sidumismaterjali**.
- Parim sidumiskõrgus kuni lehtpuuistikul 1/3 puu kõrgusest ning okaspuuistikul kuni 2/3 kõrgusest.

- **Sidet ei tohi keerata silmusekujuliselt ümber puutüve**, vaid iga teiba jaoks tuleb võtta eraldi side, mis viiakse ühekordse ringina puutüve ümber läbi; kiiresti ja lihtsalt saab sidemeotsi teivaste külge kinnitada klambripüstoliga.
- Eemalda toetus niipea kui puu on juurdunud (2-3 aasta möödudes istutamisest).